

Warszawa, dnia 10 października 2013 r.

**PREZES
URZĘDU REGULACJI ENERGETYKI**

Marek Woszczyk

KOMUNIKAT

Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (nr 28/2013)

w sprawie obowiązku ustalenia wielkości obowiązkowych zapasów gazu ziemnego przez przedsiębiorstwa energetyczne zwolnione z obowiązku ich utrzymywania.

W związku z pojawiającymi się pytaniami przedsiębiorstw energetycznych zwolnionych z obowiązku utrzymywania zapasów obowiązkowych gazu ziemnego, odnośnie sposobu realizacji tego obowiązku w przypadku utraty zwolnienia na skutek przekroczenia jednego z limitów uprawniających do korzystania z ww. zwolnienia, uprzejmie informuję co następuje.

I. Zgodnie z art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym (Dz. U. z 2012 r., poz. 1190 i z 2013 r., poz. 984), zwanej dalej: „ustawą o zapasach”, przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie przywozu gazu ziemnego w celu jego dalszej odsprzedaży odbiorcom, jest obowiązane do utrzymywania zapasów obowiązkowych tego gazu w wielkości odpowiadającej co najmniej 30 dniowemu średniemu dziennemu przywozowi, ustalonemu w sposób określony w art. 25 ust. 2 tej ustawy. Celem tego obowiązku jest zapewnienie zaopatrzenia Rzeczypospolitej Polskiej w gaz ziemny oraz minimalizacja skutków w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa, wystąpienia sytuacji awaryjnej w sieci gazowej oraz nieprzewidzianego wzrostu zużycia gazu ziemnego.

Wyjątkiem od ww. zasady, tj. obowiązku utrzymywania zapasów obowiązkowych gazu ziemnego przez podmioty wskazane w art. 24 ust. 1 ustawy, jest sytuacja, w której Minister Gospodarki na wniosek przedsiębiorstwa energetycznego, w drodze decyzji, zwolni to przedsiębiorstwo z obowiązku utrzymywania zapasów gazu ziemnego. Zwolnienie takie ma charakter ograniczony w czasie i przyznawane jest wyłącznie po stwierdzeniu, że przedsiębiorstwo energetyczne spełnia warunki wskazane w art. 24 ust. 5 lub 5a i ust. 6 ustawy o zapasach, tj. w szczególności gdy w ciągu roku kalendarzowego przywozi gaz ziemny w ilościach nie przekraczających 100 mln m³, a liczba jego odbiorców nie jest większa niż 100 tys. Istotne jest, iż zwolnienie to, co do zasady, ma na celu ułatwienie podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej w ograniczonym zakresie, którego obszar wyznaczają wskazane powyżej limity i cezura czasowa.

W przypadku utraty przedmiotowego zwolnienia z obowiązku utrzymywania zapasów obowiązkowych gazu ziemnego, w związku z np. przekroczeniem przez przedsiębiorstwo, zwolnione z obowiązku utrzymywania zapasów, jednego z ww. limitów uprawniających je do korzystania z tego zwolnienia albo w związku z upływem terminu tego zwolnienia, materializuje się obowiązek, o którym mowa w art. 24 ust. 1 ustawy o zapasach. Oznacza to, że z dniem utraty zwolnienia przedsiębiorstwo energetyczne jest obowiązane posiadać zapasy obowiązkowe gazu ziemnego. W celu wywiązania się z tego obowiązku przedsiębiorstwo musi znać poziom zapasów obowiązkowych, które w zaistniałej sytuacji będzie obowiązane utrzymywać. Przedsiębiorstwo energetyczne jest także obowiązane podjąć z odpowiednim wyprzedzeniem działania mające na celu utworzenie zapasów, o których to działaniach stosownie do postanowień art. 24 ust. 5c pkt 2 lit. b) ustawy o zapasach, powinno poinformować ministra właściwego do spraw gospodarki.

W praktyce przedsiębiorstwa energetyczne są zwalniane z utrzymywania zapasów obowiązkowych gazu ziemnego decyzją Ministra Gospodarki na określony czas. Zatem w momencie utraty zwolnienia np. z tytułu przekroczenia jednego z limitów uprawniających je do korzystania z tego zwolnienia bądź też w sytuacji, gdy wygaśnie decyzja w sprawie zwolnienia, a Minister Gospodarki nie wyda kolejnej decyzji zwalniającej z utrzymywania zapasów obowiązkowych gazu ziemnego, Przedsiębiorstwo będzie obowiązane utrzymywać zapasy, na którą to okoliczność musi się przygotować, w szczególności ustalając ich wielkość. Istotne jest, że przedsiębiorstwo energetyczne w toku prowadzonej działalności gospodarczej może z wyprzedzeniem przewidzieć (oszacować) moment przekroczenia limitów uprawniających do zwolnienia z obowiązku utrzymywania zapasów obowiązkowych gazu ziemnego.

II. Kwestia sposobu ustalenia poziomu zapasów obowiązkowych gazu ziemnego uregulowana jest w art. 25 ustawy o zapasach. W przypadku przedsiębiorstw energetycznych, które w okresie od 1 kwietnia ubiegłego roku do dnia 31 marca danego roku dokonywały przywozu gazu ziemnego, stosuje się ust. 2 powołanego przepisu. Natomiast w przypadku przedsiębiorstw energetycznych wykonujących działalność gospodarczą w zakresie przywozu gazu ziemnego w celu jego dalszej odsprzedaży odbiorcom, które w momencie rozpoczęcia przywozu gazu ziemnego, posiadają zwolnienie z obowiązku utrzymywania zapasów obowiązkowych gazu ziemnego, do ustalenia poziomu zapasów obowiązkowych, stosuje się ust. 5 tego przepisu.

Zauważyć jednocześnie należy, że w świetle postanowień art. 24 i art. 25 ustawy o zapasach należy wyraźnie rozróżnić zagadnienie zwolnienia z obowiązku utrzymywania zapasów obowiązkowych gazu ziemnego dokonane na podstawie art. 24 ust. 5 i 5a ustawy o zapasach, od kwestii obowiązku corocznego ustalania wielkości zapasów obowiązkowych na podstawie art. 25 ust. 1, 2 i 5 tej ustawy. Rozróżnienie to jest szczególnie istotne w kontekście z jednej strony, powszechnego charakteru obowiązku określonego w art. 24 ust. 1 ustawy o zapasach, z drugiej zaś – zwolnienia od tego obowiązku mającego, jak wskazano powyżej, charakter wyjątku od ogólnej zasady, który jest ograniczony zarówno w czasie jak i rozmiarem prowadzonej działalności. W tym kontekście istotne jest bowiem, że przedsiębiorstwo zwolnione z obowiązku utrzymywania zapasów obowiązkowych gazu ziemnego musi z wyprzedzeniem znać wielkość zapasów obowiązkowych na wypadek utraty tego zwolnienia.

II.1. Oznacza to, że przedsiębiorstwo, które od 1 kwietnia roku ubiegłego do dnia 31 marca danego roku przywoziło gaz ziemny w celu jego odsprzedaży odbiorcom, ustala wielkość ww. zapasów – stosownie do postanowień art. 25 ust. 1 ustawy o zapasach – do dnia 30 kwietnia danego roku. Z kolei w myśl ust. 2 powołanego artykułu, w związku z art. 24 ust. 2 pkt 1, w tym przypadku wielkość zapasów, które przedsiębiorstwo będzie zobowiązane gromadzić powinna odpowiadać co najmniej 30-dniowemu średniemu dziennemu przywozowi tego gazu w okresie wskazanym wyżej, ustalonym na podstawie danych zawartych w sprawozdaniach statystycznych sporządzonych przez to przedsiębiorstwo. Następnie informację o ustalonej wielkości zapasów obowiązkowych gazu ziemnego przedkłada Prezesowi URE do dnia 15 maja danego roku, w celu jej weryfikacji (art. 25 ust. 3 ustawy o zapasach).

II.2. Z kolei w przypadku przedsiębiorstwa, które w momencie rozpoczęcia przywozu gazu ziemnego w celu jego dalszej odsprzedaży, posiada zwolnienie z obowiązku utrzymywania zapasów obowiązkowych gazu ziemnego, stosownie do postanowień art. 25 ust. 5 ustawy o zapasach, wielkość tych zapasów ustala Prezes URE w drodze decyzji. Na okres od dnia przywozu do dnia 30 września – na podstawie ilości gazu, które przedsiębiorstwo w tym okresie planuje przywieźć w celu dalszej odsprzedaży, natomiast na okres od dnia 1 października następującego po dniu rozpoczęcia przywozu gazu ziemnego do dnia 30 września roku kolejnego (w odrębnej decyzji) – na podstawie danych statystycznych o średniej dziennej ilości jego przywozu w okresie od dnia przywozu do dnia 30 września.

Co istotne, przedsiębiorstwa energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie przywozu gazu ziemnego w celu jego dalszej odsprzedaży odbiorcom są obowiązane poinformować Prezesa URE o zamiarze rozpoczęcia przywozu gazu ziemnego najpóźniej na 30 dni przed dniem rozpoczęcia tego przywozu. Przy czym za dzień rozpoczęcia przywozu gazu ziemnego przyjmuje się dzień, w którym po raz pierwszy gaz ziemny sprowadzono na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (art. 25 ust. 6 i 7 ustawy o zapasach).

Prezes
Urzędu Regulacji Energetyki

Marek Woszczyk